

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

- Бугун Алишер Навоий таваллудининг 552 йиллиги кенг нишонланмоқда. Эрталаб ҳазрат Навоийнинг Ўзбекистон илмий бонғидаги ҳайкали пойга Тошкент шаҳри жамоатчилиги номидан гулдусталар қўйилди.
- Эртага Тошкентда мева-сабзавот ва улардан қайта ишланган маҳсулотларни сотиш бўйича аъёнанин халқаро ярмарка очилади. Бу йил деҳқон ва соҳибкорларнинг бошқа мамлакатларга 930 минг тонна мева-сабзавот маҳсулотлари сотишни мўлжаллашмоқда.
- Ҳозир Ўзбекистонда 20 мингтага яқин кичик, кўшма корхоналар, ширкатлар кенг истеъмол моллари ишлаб чиқармоқда. Улар ўтган йилнинг ўзига 22,6 миллиард сўмлик моллар ишлаб чиқардилар ва хизматлар кўрсатдилар.
- Подаги қишлоқ хўжалик машиналарини тўмирлаш корхонаси Беларусининг машҳур «Гомельселимаш» заводи билан ём-хашак йиғиштириб олиш техникасини тўмирлаш бўйича марказ ташкил этиш тўғрисида шартнома тузди.

ҲАМЗА РАЙОНИ

ОШАЁТГАН НУФУЗ

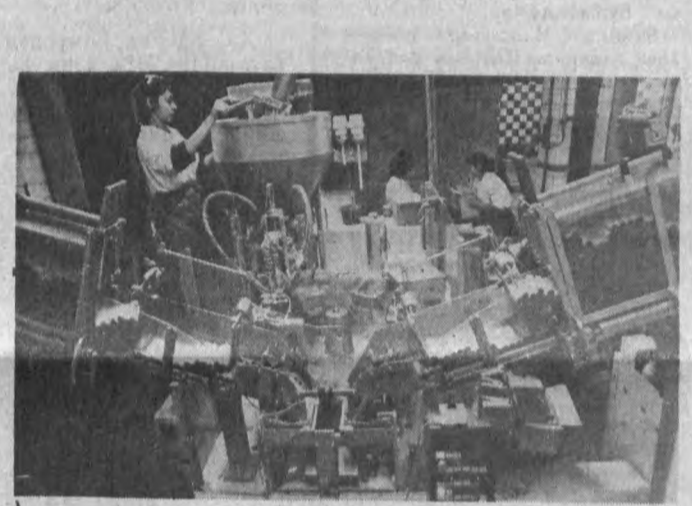
ЎЗБЕКИСТОН Халқ демократик партияси Ҳамза район кенгашининг олиб бораётган ишлари анча жонланди. Бунга сабаб, албатта кенгаш вакиллари ва бошланғич партия ташкилотини қотиб қолган тартиб ва тартиқот ишларидир.

Ҳозирги кунгача ХДПга аъзо бўлиш мақсадида 2355 кишидан ариза тушди. Ҳаммаизга маълумки, турар-жойларда бошланғич партия ташкилотларини тузиш оммавий тўста кирмоқда. Шунга кўра биз ҳам учта маҳаллада, яъни «Қўйлик», «Журабек» ва «Дошиқанд» маҳаллаларида бошланғич партия ташкилотлари тузишга муваффақ бўлдик. Бу ердаги вакилларимиз ҳозирги кун иқтисоди ва сибаста ҳақида, маҳаллаларда ва оилаларда тинчликни мустақамлаш борасида тарғибот ишларини олиб боришмоқда. Шунингдек районимиздаги корхона ва муассасаларнинг партия ташкилотини вакиллари ва аъзолари ҳам кўндал кун охири бораётган ХДП нуфузига ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Айниқса Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги ишлаб чиқариш бирлашмаси, РайСЭСи, В. Чкалов номидаги авиасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси, умумий оқватланган трест, уй-жой қуриш комбинати ва бошқа ташкилотларда ҳам бу борада қилинаётган самарали ишларини айтиб ўтиш жоиздир.

ХДПга аъзо бўлиш учун ариза бераётганларнинг сонидан ҳам кўриниб турибдики, партияимизнинг ўз нуфузи ортмоқда. Шунга кўра биз кенгаш вакиллари ҳам аъзо бўлганлар учун ўз вақтида янги партия билетларини тантанали равишда топширишга ҳарат қилаётмишиз. Биргина январь ойининг ўзида район санига 11 ариза - эпидемиология станцияси ва В. Чкалов номидаги авиасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг мусадди раҳбарларига ва илчи-хизматчилардан 40 нафарига янги партия билетлари топширилади.

«Ўзбекистон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг муҳандис-техник ходимлари корхонада ишини жадал бориш мақсадида бор маҳоратларини аямал меҳнат қилмоқдалар. Айниқса, бирлашма фахрийларининг бу борадаги фаолияти намуналандир.

«Лола» атир-упа фирмасининг дони бугунги кунда жуда машҳур бўлди. Корхонада хориқлиқ тадбиркорлар бунга ҳамкорликда иш олиб бориш ҳам йўлга қўйилмоқда. Айниқса, Муҳаббат Усмонова етакчилиги қилган қуёқ маҳсулотлар тайёрлайдиган цех янги натижаларини қўлга киритди. Бу ерда тўлиқ пастаси, косметик крем ва шунга ўхшаш маҳсулотларнинг бир неча тур тайёрланади.

РАЙОНДАГИ «Тарнов-боши» маҳалласи «Янги-обод» даҳасига жойлашган энг катта ва қадимий маҳаллалардан ҳисобланади. Бу ерда 500 оила, ундан ортиқ миқдот вакиллари бир оила аъзоларидек тинч-тову, иноқ яшамади. Ўзбекистон тўй ва маъракаларида қозоқ ва тожин, қозоқнинг тўй ва ҳашамиди ўзбек ва тожин биродарларимиз хизмат қилиб, қувонч ва ташвишини баҳам қўришади.

Ун уч кишидан иборат маҳалла фаолларидан тузилган комитет аъзолари барча ишларни бошқариб туришади. Маҳалланинг барча кам-қусти фақат маҳалла фаоллари ердамида амалга оширилади. Атрофдаги арқу-зоурулар тосаланиб, қўнлама тахт қилиб қўйилган. Ўтказилган уч миңдан ортиқ мева ва манзарали дарахтларга шакл ва ишлов берилди. Мана, 2—3 йилдирки, маҳаллада тартиб-бузарлик ҳоллари содир бўлгани йўқ. Ешу қари маҳалла низомига қатъий риоя қилишади. Тўй-томошалар ортиқча ҳаражатларсиз, их-

ИМКОН ЯРАТИШ ВАҚТИ

Ўтган йилда бошқа соҳалар қатори қуриш-тиклаш ишларида ҳам бирмунча муаммолар вужудга келди. Лекин шунга қарамай қўланган режалар амалга оширилды. Район ҳудудидан жой олган 1-уйсозлик комбинатининг бош муҳандиси Аҳмадjon Орипов билан қилган судбат фирмизининг далили бўла олади.

— Аҳмадjon ака, ўтган йилки амалга оширилган ишлар ҳақида бир-икки сўз айтиб ўтсангиз.

— Бизнинг комбинатимиз Тошкент шаҳридаги бош пудратчи қурилиш корхоналаридан бири бўлиб, асосан шахримиздаги уй-жойларни қуриб келяпти. Илгирги I ва II-уйсозлик комбинатлари бирлаштирилиб, битта йирик комбинатга айлантирилди. Комбинатга қарашли иккита завод мавжуд. Улар йил девомида 500 минг квадрат метр уй-жойни қуриб битказди. Бу кўрсаткич 1-завод бўйича 320—340 минг квадрат, 2-завод бўйича эса 170—185 минг квадрат метр турар жойни ташкил қилди. Шу пайтгаче ҳамма белгиланган режаларни бажариб келганимиз. Маъмур ҳам бўлган, одамларимиз ҳам бутун куч-қувватларини сарф қилиб ишлашган. 1992 йилда ишлар озгина оқсай бошди. Ноябрь ойига 236.130 минг квадрат метр уй-жой топширган бўлсак, декабрь ойида яна 38 минг 361 квадрат метр уй-жой топширдик. Ҳозир ақларнинг ҳаммасига қўл қўйдириб бўлдик. Энди эга-эгаларига тақсимлашмиш.

— Асосий буюртмачиларингиз кимлар?

— Буюртмачилар Тошкент шаҳар қурилиш бош бошқармаси, ундан ташқари авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси. Биз улар учун уйлар қуришмоқдамиз. Бундан ташқари Бек-обод металлургия ва цемент заводларининг буюртмачилари ҳам бажарилади.

— Кўпроқ қандай уйлар қураёсизлар?

— Бизнинг комбинатимиз асосан 3 та сериядан иборат уйларни қуради. Бу уйларимиз 8,9 балли зоналарга мўлжалланган. Бундан ташқари Россия Федерациясининг Тю-

менг вилояти билан шартнома шик борлиги учун Шимолий вариантда уйлар қуриб берамиз. У ҳам 9 балли уйлари. Очгинки айтганда ҳозирча Тошкент шаҳрида янги сериядаги уйлардан бирортаси қуриб битказилгани йўқ. Ҳолан 4,5 минг квадрат метрга, 2-завод бўйича 170—185 минг квадрат метр турар жойни ташкил қилди. Шу пайтгаче ҳамма белгиланган режаларни бажариб келганимиз. Маъмур ҳам бўлган, одамларимиз ҳам бутун куч-қувватларини сарф қилиб ишлашган. 1992 йилда ишлар озгина оқсай бошди. Ноябрь ойига 236.130 минг квадрат метр уй-жой топширган бўлсак, декабрь ойида яна 38 минг 361 квадрат метр уй-жой топширдик. Ҳозир ақларнинг ҳаммасига қўл қўйдириб бўлдик. Энди эга-эгаларига тақсимлашмиш.

— Ҳозирги иқтисодий шароитда ҳар қалай илгиринга қараганда ишлаш ҳам анча мураккаблашди қолди. Сизларда ҳам ўзингиз хос муаммолар бўлса керак!

— Илгириники айтсан, муаммо жуда кўп. Масалан, буюртмачимиз — Тошкент шаҳар қурилиш бош бошқармаси маъмури йўқлиги сабабли 1992 йилнинг апрель ойида бизлар билан шартномани бекор қилган. Шартномани бекор қилганда кейин бошлаб қўйган ишларимиз чала қолди. Кўп уйларида қурилиш ишларини тўхтатишга мажбур бўлдик. Октябрь, ноябрь, декабрь ойларида қайта қуриб чиқиб, яна янгидан шартнома туздилик. Мана шунинг ҳисобига комбинат ўзининг тўла қувватда ишлагандан 60 фоиз қувватда ишлашга мажбур бўлди. Агар шу шартномалар вақтида тузилганда, вақтида шу уйлар маъмур билан таъминланганда комбинат бунчалик паст кўрсаткич билан илгириники билан бўлар эди. Жуда бўлмаганда 90—95 фоиз

иш амалга оширилган бўлар эди. Бундан бун капитал қурилиш бош бошқармаси бизлар билан ҳамжиқат бўлиб қандам босса, муаммоларимизга ёрдам берса, 1992 йилдаги қурилмасдан қолиб кетган уй-жойларни ҳам, ўша битмаган ишларнинг ҳам ҳаммасини тугатган бўлардик.

— Бу йилги режаларингиз қандай?

— Бекобод металлургия заводи билан 12 минг квадрат метр уй-жой қуриб бериш учун шартнома тузганимиз. «Сельхозмаш» концерни билан 4,5 минг квадрат метрга, «Совпластга» Ўзбекистон — Италия қўшма корхонаси билан 5100 квадрат метрга, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиасозлик ишлаб чиқариш бирлашмаси билан 21 минг квадрат метрга, сув қурилиш вазири билан 5300 квадрат метрга, темир йўл вазири билан 18 минг квадрат метрга уй-жой қуриб бериш учун шартномалар тузилган. Тошкент шаҳар қурилиш бош бошқармаси билан шу бугунгача Биргаликда қураётган уйлари 128 минг квадрат метрлик ташкил қилди. Бунинг ичиде «Фарос» фирмасининг уйлари ҳам бор. Шу ўринда битта асосий масала ҳусусида тўхталиб ўтмоқчиман. Бу масала шундан иборатки, Тошкент шаҳар қурилиш бошқармаси томонидан қонунаштирилган бир ҳужжат керак. Албатта бу ҳужжатда қуриладиган уй-жойнинг маълум қисми ўз корхонамизга, яна бир қисми ҳокимликка, бошқа бир бўлигга эса илгириники равишда уй олиш учун навабига турганларга берилиши ҳақида қонуний қўрсатма бўлса айин муаммо бўлар эди. Ана шундан сўнгини бизлар ҳам қўрган бўлишимиз қолган қисмининг бошқа ташкилотларга айтиш-ришган баҳода сотиб, ортирилган маъмур ҳисобига амалга оширилмаган ишларимизни рўйба қириб олган бўлардик. Демократикани, эркин ва мустақил иш тутишимизга имкон яратиш вақти келди.

Судбатдош Султонмурод УМАРОВ.

Ботир **ГОНИВНАЗАРОВ**, Ўзбекистон Халқ демократик партияси Ҳамза район кенгашининг котиби.

қилиб бориш ишлари юқланди. Ишга сидқидилдан ёндошгани туфайли савдо тармоқлари устидан бирор киши шикоят қилиб келгани эслолмаймиз. А. Сотвондеевнинг сазй-ҳара-

қилиб бориш ишлари юқланди. Ишга сидқидилдан ёндошгани туфайли савдо тармоқлари устидан бирор киши шикоят қилиб келгани эслолмаймиз. А. Сотвондеевнинг сазй-ҳара-

АҲИЛЛИК САМАРАСИ

қилиб бориш ишлари юқланди. Ишга сидқидилдан ёндошгани туфайли савдо тармоқлари устидан бирор киши шикоят қилиб келгани эслолмаймиз. А. Сотвондеевнинг сазй-ҳара-

қилиб бориш ишлари юқланди. Ишга сидқидилдан ёндошгани туфайли савдо тармоқлари устидан бирор киши шикоят қилиб келгани эслолмаймиз. А. Сотвондеевнинг сазй-ҳара-

қилиб бориш ишлари юқланди. Ишга сидқидилдан ёндошгани туфайли савдо тармоқлари устидан бирор киши шикоят қилиб келгани эслолмаймиз. А. Сотвондеевнинг сазй-ҳара-

Янгиликлар, воқеалар, хабарлар

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ-АКЦИОНЕРЛИК ҚУРИЛИШ КОРПОРАЦИЯСINI ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Тошкент шаҳрини комплекс равишда барпо этиш, қурилиш ташкилотлари ва корхоналарнинг хўжалик соҳасидаги мустақиллигини ошириш, шунингдек уларнинг бошқаруш шартларида ишлашга ўтишлари учун зарур иқтисодий асоси қўриш мақсадида:

1. Ўзбекистон Республикаси Тошкент шаҳридаги қурилиш корпорациясини («Тошкентқурилиш») ташкил этиш тўғрисидаги қарор қабул қилинсин.

2. Белгиланган қўришни, Тошкент давлат-акционерлик қурилиш корпорациясини:

- бинокорлик саноатини қурилиш, саноат корхоналарини, тугатилган «Тошкентобшқурилиш» и и г и хтисослаштирилган ташкилотлари ҳамда бошқа бўлинмаларини акционерлик принциплари асосида ихтиёрий равишда бирлаштирилади;
- юридик шахс ҳисобланади ҳамда ўз фаолиятини амалдаги қонулар ва корпорациянинг Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланган устав асосида амалга оширади;
- 3. Қўриладиган Тошкент давлат-акционерлик қурилиш корпорациясини фаолиятининг асосий бўлишлари этиб белгилансин;
- давлат топшириларига мувофиқ ҳамда буюртмачилар билан тўғридан-тўғри шартномалар бўйича уй-жойлар, социал-маданий ва ишлаб чиқариш ишхоналарини қуриш ва фойдаланишга топшириш;
- бинокорлик материаллари, конструкциялари ҳамда бошқа саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва сотиш, корхоналар, ташкилотларга ҳамда аҳолига таъмирлаш-қурилиш хизматлари ва бошқа хизмат турларини кўрсатиш;
- кооперация ва ташқи иқтисодий алоқаларни ривожлантириш ҳамда мустақамлашда корпорация қатнашчиларига қўмақлашши, уларга тижорат, маркетинг хизматлари ва бошқа турдаги хизматларни кўрсатиш;
- моддий-техника ресурслари бозорини ўрганиш, улар билан марказлаштирилган тарзда таъминлашни ташкил қилиш, ўзининг моддий ишлаб чиқариш базасини кенгайтириш ва мустақамлаш;
- ишлаб чиқаришнинг техникавий даражаси ва ишларнинг сифатини ошириш, уларнинг харажати ва майтириш таъминлайдиган лойиҳа-технология ҳамда илмий-техникавий ишланмалар ва инновация дастурларини ишлаб чиқишни ташкил этиш.

4. Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси ўн кун мудат ичиде Тошкент давлат-акционерлик қурилиш корпорациясини ташкил этиш ва унинг фаолиятга оид қарор қабул қилсин.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Ўзбекистон Республикасининг Вазирлар Маҳкамаси «Гўшт ва қанд-шакернинг чегларини чеклаш ва нархларини ўзгартириш тўғрисида» қарор қабул қилди. 1993 йил 8 февралдан бошлаб ҳозирда белгиланган миқдорда сотиладиган, шунингдек қорғоқ ва ташкилотларда, ўқу юрталарида, мактабларда, маъмур ошоналар ва буюртмачилар таъминлаш учун берилмаган маъмур маҳсулотларининг энг чекланган чекани нархлар (паррида) тушганда ташқари) бир килограмми учун 130 сўм қилиб белгиланди.

Маълумки, республикада қанд-шакер ишлаб чиқариш-майди, бинокорлик аҳолини ушбу муҳим маҳсулот билан таъминлаш учун ҳукумат МДХ таъминлашдан сўмга ва хориқлиқ мамлакатлардан валютасига қанд-шакер сотиб олишга катта миқдорда пул ажратмоқда.

Канд-шакерини республикага Украина ҳар килограммининг 190-200 сўмдан етказиб бермоқда. Жаҳон бозориде бир килограмм қанд-шакер қиймати долларини амалдаги қадри бўйича сўмга айлантириб ҳисоблаганда ҳам 200 сўмга яқинлашади.

Республикага гўшт етказиб беришда ҳам худдан шундай вазиет вужудга келмоқда. Давлат ресурслари республиканин ўзиде еттиштирилган маҳсулот билан таъминан 50 фонд таъминланмоқда, қолган 50 фонд экин МДХ мамлакатларидан сўмга, хориқдан — валютасига сотиб олиш керак бўлади.

Қўшроқ **ЭРМАТОВ**, «Тарновбоши» маҳалла комитетининг раиси.

Ҳамза райони янгиликларини «Тошкент оқшомини муҳбири Гулзода МАМБЕТОВА тайёрлаган.

* Миш-мишлар ва ҳақиқат

ШУБҲАЛАНГАН ШАҲСУШЛАНДИ

КЕБИНГИ кунларда «Оқ-шом» тахририятига қўйлаб тошкентликлар мурожаат қилишиб, «Гўши шаҳарда пайдо бўлган одамхўр нимса тўғрисида хабар беришимизни илтимос қилганлар.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармаси матбуот гуруҳидан биға хабар беришларича, ички ишлар идораларига қарийб бир хил қилин бўйича содир этилаётган жиноятлар тўғрисида қилган ҳам хабарлар тугангани айтилади. Яъни еш йилнинг 5 ёшдан 11 ёшгача бўлган болалар олдиға келиб ўзини милиция ҳодими деб таништириб, бунинг устиға қандайдир қилб варақли китобчи кўрсатиб, қандайдир ҳужжатларни тузиш зарурати юзасидан уни қондоғинга киритишни сўраган, кўр нимса тўғрисидаги миш-мишлар бутунлай пуч гапдир.

Тергов ишлари давом этмоқда. Унинг натижалари тўғрисида биз қўшимча равишда хабар қиламиз.

Бу ерда шунин қўшимча қилиб айтмоқчимизки, одамлар қилиб айтмоқчилиғи миш-мишлар бутунлай пуч гаплардир.

Собир **ЛАТИПОВ**.

Қанд-шакер	Гўшт
Олмаота	340
Бишкек	160
Киев	204
Москва	214
Санкт-Петербург	175
Тошкент	100
	341
	257
	524
	535
	277
	150

Газетхон хабар беради...
АЛЛОМА ТАВАЛЛУДИГА
БАҒИШЛАНДИ

РЕСПУБЛИКА болалар ва ўсирлар ижодий марказида буюк аллома Мирзо Улугбекнинг 1994 йилда нишонланадиган 600 йиллик тўйи олдидан «Улугбек сиймоси ёдидин» номли тадбир ўзбекистон Улугбек номи истеъдодли ёшларни қўллаш республика жағмармаси ҳамда маъмурият маъмурияти ташаббуси билан ўтказилди. Унда Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов, Улугбек жағмармасининг директори Исфандиёр Латипов, республика ўқувчилар саройининг директори Ольга Иброҳимова, ўқув, таълим-тарбия ишлари бўйича директор муовини Дилором Мухожяева ва бошқалар қатнашди. Семинали шайхонимиз Абдулла Орипов сўз олиб, барчага Мирзо Улугбекнинг қишлоқда келатган 600 йиллик тўйи билан табриклади.

...миннатдорчилик билдиради
БИР УМР ЭСЛАЙМАН

ОНА бўлиш қандай улуг бахт! Мен ҳам ўтган йилнинг август ойида шундай катта бахтга эришдим: тўнғич фарзандимиз — жондан ширин қизагимиз дунёга келди. Бирок у ойнага тўймай тутилган эди. Бахтимизга Тошкент шаҳар 3-болалар касалхонасининг ойнага тўймай дунёга келган чақалоқларни даволаб, нормал ҳолда келтириб берадиган махсус бўлими бор экан. Шу бўлимнинг таърифи ва малакали шифокорлари жонимизга ора кирди.

Гулнора НОСИРҲУЖАЕВА,
Тошкент Давлат университетининг
фалсафа бўйича аспиранти.

...илтимос қилади
ЗИЁ ДЎКОНИ КЕРАК

ЮНУСОБОД даҳасининг 15-мавзесида турли миллат вакиллари истиқомат қилишади. Агар бу ерда сўнгги йилларда қурилган турнақатор кўп қаватли бинолар ҳақида гап юритадиган бўлсак уларда яшовчи аҳоли сонининг умумий миқдори ҳақида қисман тасаввурга эга бўлишимиз мумкин. Қолаверса мавзегга иккита катта мактаб ва бир қатор дўконлар жойлашган. Бунинг устига бу ерда 91-йўналиш бўйлаб қатновчи автобуслар, 142-йўналишли микроавтобус, Университет шаҳарчаси ва 15-мавзе ораллида қатновчи 9-йўналишли машиналарнинг сўнгги бекати ҳисобланади. Бекатлардан эрталабдан кечгача йўловчилар армияси.

...ажабланади
БЕКАТГА
БИРИКТИРИЛГАН
ФАРРОШ

ЎЗБЕКИСТОН миллий боғининг бош дарвозаси рўпарасидаги бекатга 11, 32, 51, 177-йўналишлардаги автобуслар келиб тўхтади. Машиналардан тўшаётган йўловчилар қўлларидидаги ишлатиб бўлинган чипталарини ҳар томонга улоқтириб, бамайлихотир ўз йўлларига кетишаворади. Бу ҳолатни бир чеккада кузатиб турган кекса фаррош аёл афсус билан бош чайқаб қўяди. Автобуслар ўз йўли бўйича кетиб, одамлар тарқалган, фаррош аёл ерга пахтадек сочилиган қозоқларини супуради, бир чеккага тўллаб қўяди. Яна автобуслар кетма-кет келиб тўхтади, чипталар ана ҳар ёнча учеди. Яна автобус, ана одамлар, ана супуриш...

...ранжиди
ЙЎЛОВЧИГА
ҲУРМАТ ШУМИ?

МАБОДО 60 ёки 636-Анджон — Тошкент поездига Фарғона водийси томонларига борадиган бўлсангиз албатта курак чой, чайнак, лифта олишни ўнутманг. Нега дейсангиз? Бозор иқтисодиёти...

Обида МИРЗАКУЛОВА.

ГАЗЕТХОН-МУШТАРИЙ-
ГАЗЕТХОН

ЎЗБЕКИСТОН Ешлар Иттифоқи Ҳамза район комитети вакиллари ва аъзоларининг олиб бораётган ишларини намунали десак янглишмаймиз. Чунки қайси корхона, ташкилот, муассаса ёки билим масканига борманг, ёшларнинг шижоатида дуч келасиз.

ва қандай иш бўлмасин ёшлар «лабай» деб жавоб беришмоқда. Дарвоқе, шу бондан бўлса керак аъзоларимизнинг сонига ҳам кундан-кунга ортиб бормоқда. Кор...

* Ёшлар ҳаётидан
ФАОЛЛИГИМИЗ
ОШАДИ

хона ва ташкилотларда кўпчилик ёшлар оммавий равишда Ешлар Иттифоқининг аъзоллигига киришмаётган. Бундай ҳолини районимиздаги ўрта мактаблар ва бошқа билим даргоҳларида ҳам кўришимиз мумкин. Шу кунгача район Ешлар Иттифоқи ташкилоти сафарига 10 минг нафардан зиёд ёш йигит-қиз аъзо бўлган. Уларнинг ҳар бирининг қалбига эзгу ният,

у ҳам бўлса юртимиз тинч, дастурхонимиз тўкин бўлиши дея бор куларини, маҳоратларини аямаятирлар. Шунинг учун ҳам худди мизда ўтказилган турли-туман тадбирларда, йилнинг ва уррашларда фаол иштирок этишмоқда. Фахрийлар, ноғиронлар ва мурғак етим болалар ҳузурига бўлиб, улар билан дилдан сўхбатлашатиётлар, оз бўлсада юракларига малҳам бўлишмоқда.

Баҳоидир САДРИДИНОВ,
Ҳамза район Ешлар Иттифоқи
комитетининг биринчи котиби.

«Полимер» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 2-цеҳида халқ истеъмоли буюмларидан ҳар хил турли ишлаб чиқарилади. Айнисе болаларнинг резина топқаларига қалаб катта бўлмоқда. Юқорда шу цеҳининг фазрийси Ҳалима Собирова тасвирга туширилган. Бу аёл

Усмон Усмонов суратлари.

* Илм
масканларида
ИҚТИСОД
АСОСЛАРИНИ
СИНГИДИРИБ

БУГУНГИ кундаги иқтисодий танглик ҳар биримизнинг ўзига хос иқтисодчи қилиб қўймоқда, десак хато қилмаймиз. Энди ҳар бир сўмни ўз жойига ишлатиш катта-ю кичик ойдадаги вазифа бўлиб қолди. Шу бондан мактабларда ҳам иқтисодий мазмунларга доир дарслар ўтиштирилиши гувоҳи бўлмоқда.

Яқинда Чилонзор райони халқ таълими бўлими услубий кенешининг ташаббуси билан шаҳримиздаги 138-ўрта мактабда «Иқтисодий мазмунларда ўқитиш» деб номланган семинар йиғилиши бўлиб ўтди. Унда шаҳар мактаблардан вакиллар иштирок этишди.

Кенеш қатнашчилари бу борада яна таърибга эга бўлган 138-мактаб ишлари билан яқиндан танишишди. Бозор шароитида тежамкорлик, пул муносабатлари, мактабда иқтисод асослари фанини ўқитиш зарурати юзасидан таърибга алоқасида. Семинарда сўзга чиққан иқтисод фанлари номзоди Абдусеттор Қоробоев, жағмарма банки ходими Абдусамед Орипов маърузалари эър қизиқиш билан тингланди.

138-ўрта мактабда юқори синф ўқувчиларига иқтисодий мазмунларни чуқур ўқитиш яхши йўлга қўйилган. Бунинг бошқа мактабларда ҳам жорий қилиш ҳақида кенеш қатнашчилари ҳарор қилишди.

Бугунги кунда Тошкент шаҳридаги 90-ўрта мактаб иқтисодий университети билан, 138-ўрта мактаб эса кибернетика институти билан ҳамкорликда ёшларга пухта иқтисодий билим беришмоқда. Маъзур мактаблардаги иқтисодий билим беришга мўлжалланган синфхоналар сўнгги ўқув қуроллари билан жиҳозлангани ҳар бир ўқувчининг қизиқишини орттирмоқда. Ботиқ ҚОСИМОВ.

* Санъатнинг
сехрли олами
ҲАМ ПОСБОН,
ҲАМ ҚЎШИҚЧИ

САНЪАТСЕВАР халқимизда, «Яхши кўшиқ жон озғини, деган нақл бор. Ҳа, чинданга, кўшиқ билан тонг отади, бугунги, эртанги кунимиз бошланади. Кўшиқ бизга ҳамиша, ҳар ерда ҳамроҳ. Булбул қанот қолди, гўлдан гулга ўтиб хоним қилганидек ахши икром этинган дилраб кўшиқлар ҳам хуш овоз хонандаварининг томонидан моҳирона янграганига санъат, кўшиқ шайдоининг ўзига ром эта олади. Бу сўзларимиз кўм-кўм маъсумларни, биллур дарвларни, ястаниб ётган тоғларни, ўтоқларни, чоравдор тоғларни, сабзавоткору қалби дера пахтакорларни, қалби қайноқ миришкор боғбонларни, дилдор, дилбар қизларимизни, волидан муқаррамаларимизни, нуруний отахонларимизни, сўлим дивримизни, соф муҳаббатни. куйлашни ўз қалби амри дея тушунган, Уш шаҳрининг Тас-Қўрон қишлоғида туғилди Ҳамза Зоҳиджон Эгамов индиги ҳам бир дейди таваллуқидир. Мусиқага, кўшиққа бўлган ҳавас Зоҳиджонда жуда эрта уйғонди. Ҳали мактаб ўқувчилиги даврданоқ халқ маорифи аёлчоси, устоз, ашуле ўқитувчиси раҳматли Абдурашид Саломовдан мусиқа ва кўшиқ айтиш сирларини ўрганган. Биноийда қашқар рубоби чаладиган бўлиб қолган 68 Зоҳиджон ўз маҳоратини янада ошириш ниятида бир қатор маданият уйларидаги бадий-хаваскорлик тўғрисидаги катнади. Қўллаб ўстозлардан соҳ чалиб, кўшиқ куйлаш бўйича сабоқ олди. Мусиқага, кўшиққа илхосманд Зоҳиджон Эгамов ўз ҳужжатларини Фарғона муаллимлар таъйирлаш институтининг мусиқа бўлимига топширди. Аммо омади чолмади. Шундан сўнг у умрининг эл осойишталигини сўлаш йўлига сарфарб этмоққа аҳд қилди. Санъат эса унинг донийми йўлошин бўлиб қолди. Шу бондан ҳам ўз ҳужжатларини 1977 йили Тошкент

Давлат университетининг ҳуқуқшунослик бўлимига топширди. Ва ўш олис тоблики йиллардан буён Тошкент шаҳар Шайхонтоҳур район ҳокимлиги маҳкамасига қарашли соҳилчи хизмати бўлимида турли лавозимларда ишлаб келмоқда. Минлиция капитани Зоҳиджон Эгамов бошчилигидаги бўлима ходимлари кўпгина иқдорларга эга бўлган. Буларнинг қўлидан кўпгина иқдорларнинг кўлини тошга улаиб қўйиладиганлар. Бу ахил жамоанинг кўшқарлиги ва текозорилиги тунги жиннатларнинг олдини олишда кўп хизмат қилган. Ҳа, Зоҳиджон ўз ишига сифатидан бандошайтган осойишталик посбонларидан, аммо болаларидидаги орузу — санъат доимо ҳамроҳидир. Унинг хушовоз овози-то, дилрабо кўшиқлар радио ва ойна жон ортида тез-тез янграб келмоқда.

«Юрқлар» (Пулат Мўмин шеври, М. Шокиров мусикаси), «Қайдан кўрдим сени» (Зоҳиджон Обидов шеври), «Ташна юрак» (Султон Қўноқбоев шеври), М. Шокиров мусикаси) каби кўшиқлари шулар жумласидандир. Унинг ойна жонининг олтин фонданди ҳар олган «Қабрдаги хазина» ҳамда «Оқ тулпор эзидан» видеофильмларида икром этган кўшиқлари ҳам эъзога лойиқдир.

Зоҳиджон ишдан бўш вақтларида янги-янги кўшиқлар яратганини ошиққади. Иқтидорли инқилиб истеъдод эгаси, хушовоз хонанда 3. Эгамовнинг шахсий кутубхонаси жаваондиган кўлаб шифорларимизнинг шеърини китоблари жой олган. Зоҳиджоннинг орузлари ҳам бул олам. Бугунги кунда Зоҳиджон улгў шайхона А. Навоийнинг «Муножот», Завулнинг «Кўйи», Ҳайдар Яқубовнинг «Онамон» асарлари устидан иш олиб бормоқда, бу кўшиқларни икром этган устоз санъаткорларга ҳам хамша оруз ва ҳавас билан боқмоқда. Биз эса унинг сармашакат касбида кўшиқчинини санъатнинг доимо кўнмадоқ, маъдакор бўлишини тилаб қоламиз. Қолаверса, унинг муҳлислари хушовоз хонандадан янги-янги кўшиқлар кутайдилар.

Абдулла ТОЛПОВ,
меҳнат фазрийси,
СУРАТДА: Зоҳиджон Эгамов.

* Кўпнинг кенашига
ҲАЁСИЗЛИККА ПАРДА
ТУТИЛАДИМИ?

ВШ авлодин муносиб тарбиялаш ва юксак фазилатли инсонни волга етказиш жуда мураккаб ва машаққатли ишдир. Бу вазифа азалдан файласуфлар ва мутафаккирларнинг диққат-эътиборида бўлган. Ётуқ мутафаккир Саъдий болага тарбияни ешиқдан бериш кераклигини алоҳида таъкидлайди:

Кинга ёшиқдан берилмас одоб,
Улгайғаб бўлади бахтинг дили гап,
Хўл новда оғилар қай хилда оғсам,
Қуруқни тўғрилар фақат ўт-оғам.

Шуни эътироф этиш керакики, бола қандай муҳитда тарбияланмасин хоҳ уйда, хоҳ боғида уларга катталарнинг таъсири албатта, бўлади. Бундай иборат ижобий ёки салбийлигининг аҳамияти йўқ.

Кейинги пайтда болалар ҳуқида пайдо бўлаётган ёмон иллатларга фақат онлайдаги муҳит эмас, балки «ойнан жон» орқали берилаётган маза-бемаза қўрсатувлар, тижорат рекламалари ҳам сабаб бўлаётган. Ошқорачилик туфайли кўп нарсаларга эркинлик берилди. Бирок шарҳона таълим-тарбиямиз ҳамон Оврўпо таъсиридан қўтла олмайпти, десак муволага бўлмайди. Кўчалардаги ёшма дўконларга келтириладиган китобларга қарашта ҳам улласиз. Янлар орасидаги ҳар қандай муносабатлар битилган ва ўғрилган. Масалан, «Мехржон» болалар боғида кўлаб ота-оналар ўз фарзандларини ўйнатиш учун олиб келадилар. Ёғ ичканда китоб бозорига кириб эса унда кетасан, киши. Дўконлардан ўрин олган баъзи китобларнинг муқовасига ҳеч истисносиз шундай беҳаё расмлар туширилгани, фарзандларини етаклаб келган катталар қай ахлоқга тушилинини ўзингиз тасаввур қилверинг. Қимматлиги туфайли уларни сотиб олишга қурби, ермаган киши варақлаб томоша қилса, ўн сўм тўлаши зарур. Хиёсон болаларининг ўзи, деган ҳақли савол турғилади. Наҳотки биз барча нарсани енгил-елли нарсаларга алмаштиравемиз?! Қадриятларимизнинг меъзони шу бўлдимки? Худди шундай қўлатини марказий аралиш моллар дўкони олдидидаги ёшларда, метро бекатларидан чиқаришдаги кўшма дўконларда ҳам кўриш мумкин. Шарқдан, хусусан мусулмон давлатларидан келатган сыйёҳлар олдидан бундан ортиқ хижолат бўлмасек керак.

Баъзилар бунга тўғри деб ҳам баҳолашмоқда. Аслида-чи? Биз шунча аслар давомида шарҳона тарбия бериб, янглишдикми? Акрайиш, қўйди-чиди, ноқонуний ниқоҳлар бизда Оврўпога қараганда жуда кам-ку. Шуларни албатта эътиборга олиш зарур, деб ўйлайман.

Шуни ҳам айтиш керакики, баъзи Шарқ мамлакатларида шарҳ-ҳаёсий бундай ташвиқотлар давлат томонидан росмана таъқиқланади. Ҳатто Хитойда ўлим жаъоси белгиланган. Лекин бундан жинсий тарбия мўлдоқо керак эмас, деган хулоса келиб чиқмаслиги зарур. Методикага асосланган бундай тарбия ҳозирги ёшларга шундай зарурики, бунга асло инкор этиб бўлмайди. Шу мавзуга доир ажойиб қўлланмалар ва панд-насиҳатлар битилган.

Ҳа, одобни номусдан, номусни эса одобдан ажратиб бўлмайди. Беҳаёлик ва уни кўпчилик орасида ташвиқот қилиш эса одобнинг қўпол бузилишидир. Республикамиз ана шундай тарбия шарҳисизликдан йироқ бўлиб, ҳақиқий шарҳона дийрға айланишни жуда-жуда истадим. Бунинг учун эса албатта ҳаёсийликка парда тутилиши зарур.

Бахтиёр КАРИМОВ,
олий тоифадagi муаллим.

* Мутахассис маслаҳати
АСЛО БЕПАРВО
БЎЛМАНГ!

БАЪЗАН об-ҳаво ўзгариб, тез-тез ёмғир ёғиб, ҳароратнинг кескин пасайишига олиб келади. Инсон бунга дардор ўрғана олмай ҳар хил касалликларга, айниқса нафас олиш йўли ҳасталиқлардан тумов, грипп, бронхитларнинг шомоллаши, зотилжам билан оғриш ҳолати учраб туради. Бу касалликларнинг муқим қишин ва ривожланишида биз яшаб турган ташқи муҳитнинг тозалиги — экологик ҳолат муҳим роль ўйнайди.

Ўткир бронхит асосан бронхларнинг яллиғланиши билан ифодаланади. Касалликнинг келиб чиқишига инфекция сабаби бўлади. Инфекция қўзғатувчи вируслар пневмония ва стрептококкидир. Еш болаларда эса акарият қизамиқ ва кўйиғал касалликлари билан оғриган пайтларда бронхит касаллиги кузатилади. Бронхит касаллигини келтириб чиқарувчи омиллардан яна бири кимё санютида хизмат қилувчиларга кислоталар, ишқор ва бошқа заҳарли моддаларнинг ўпка, ҳаво йўллари шиллиқ пардасига таъсир этишидир.

Бронхит касаллигини оғир ўттиши ва сурункали бронхитга айланишида тамакининг таъсири катта. Ўткир бронхит касаллигининг юзга келишида физик ва метеорологик омиллар ҳам сабабчи бўлиши мумкин. Масалан, туманиқлик санютида, пахта ва жун тодаларини қайта ишлаш-корхоналарида, кон санютида, чанги цехларда хизмат қилдиган ишчиларда бронхит касаллиги билан касалланган ҳолати кўп учрайди. Бундан ташқари очиқ ҳавода ишлайдиган ишчиларга совуқ ҳаво тез таъсир қилиши туфайли ўткир бронхит касаллиги ривожланиши мумкин.

Бронхит касаллигининг клиник қурниши касалликнинг хилга қараб, ўзига хос хусусиятга эга бўлади. Касаллик аввал қурак йўлининг пайдо бўлиши билан бошланади, зўрайган сўнг йўтал қўлади. Кейинчалик йўталганда шиллиқли ёки шиллиқ йилғилли балғам аярала бошлайди. Касалликнинг дастлабки кунларида бемор кўнрагида, айниқса унинг усти икисиди, кенирдақ остида қисилиш, қўнрақ сувиг ва унинг орасида оғирлиқ сезади. Йўтал қаттиқ ва кучли бўлиб, узоқ вақт давом этганда беморнинг бўйни муқайитанда, айниқса икисон беморларнинг аҳоли ача оғирлашади. Дастлабки кунларда бемор ҳарорат 39–40 даражагача кўтарилади. Ўткир бронхит бир неча кундан 2–3 ҳафтагача давом этади. Беморни қийинлашган йўталнинг қанақалини, юмшоланиши ҳамда балғамнинг осон қўчиши беморнинг соғайиши бораётганидан дарак беради.

Нафас олиш йўлининг шомоллашидан сақланиш учун қуйидаги чораларни қўриш лозим. Агар тумов, грипп билан касалланган бўлсангиз, дарҳол шифокорга мурожаат қилиб, тегишли муолажаларни амалга ошириш керак. Ишлаш жойларида меҳнатнинг зарур гигиеник шароитларини қўриш лозим. Чечин, спиртли ичимликларни истеъмол қилиш одатини тарк этиш зарур. Тез-тез шомоллаб турадиган ишчиларнинг совуқдан эҳтиёт бўлиб, ўз таналарини чиниқтиришлари ҳар хил касалликлардан сақлайди. Очиги ҳавода баданларини машғули қилиш ва спорт ўйнашлари билан шугулланиш мўлим аҳамиятга эга. Бундан ташқари, бугунги кунда экологик муаммоларга муносабатчи бўлган ўзгартириш, табиатга салбий таъсир ўтказувчи завод, фабрикаларни қанақалини, чиқиндиларни қайта ишлашни йўлга қўйиш лозим. Маҳалла-лоҳ-шабадаларни ёқиб, тевақар-атроф ҳавосининг бузилишига чек қўйиш керак.

Рихис АЗИМЖОНОВА,
15-шаҳар клиник касалхонаси
ички касалликлар бўлимининг му-
ддари.

МЎҒУЛЛАРДА, агарда қиз бола баҳорнинг дастлабки кунларида дунёга келса унга шартли равишда — Удвал исмини бериш одат тусини олган.

Удвал — гулнинг номи. Қизга табиатнинг энг гўзал, энг нафис гулидек бўлиб вожага етишини, тозалик ва боғирликнинг тимсолидай халқ ёнда адабий сақланган удвал гулидай бўлишини қизнинг ота-оналари истаган эди.

Ҳақиқатан ҳам Удвал ота-онаси орзу қилгандай тарбияли бўлиб вожага етди. Мўғул халқининг мамлакат даражасидаги жамоат аъзоби ҳамда машҳур ёзувчи деган унвонга сазовор бўлган Удвал исми ўз элида машҳур ва эътиборлидир. У халқ хурмати эсининг гўзаллиги оқсидида эришгани йўл. Балки бу унинг ҳаётга интилишининг, халқ меҳнатининг, ҳормай-толмай кураша билишининг натижасидир.

Меҳнат фаолиятини мамлакатда ўтган бир сўзга котибидан бошлаган Удвал ўзининг имкониятлари ва қобилиятини шеърят соҳасида ҳам синов қилди. Унинг «Май байрами ва бизнинг оналар» мақоласи марказий «Унён» газетасида биринчи марта эълон қилинганида Удвал 17 ёшда эди.

* Шарқини машҳур аёллари

Удвал—гул номи

(МЎҒУЛ ХАЛҚИНИНГ АРДОҚЛИ ҚИЗИ, ЖАМОАТ АРБОБИ УДВАЛ СОНОМИН ҲАҚИДА)

У шундан кейин матбуотда ўзини қизиқтирган мавзуларда маънола ва шеърлари билан қатнашиб, халқнинг ҳурмати сазовор бўла бошлади.

Удвал Москвада институтини тамомлаб, кейин олий партия мактабиди тахсил қилди. Улуғ Ватан урушининг халқ бошига ҳам келтирган оғир йилларида у бирга ўқиган талабалар билан турмушининг аччиқ ва чучук давларини биргаликда бошидан ўтказди. Москвадаги институт Фарғонага кўчирилганда Удвал ҳам бирга келди. Шу ерлик талабалар билан бирга пахта терди. У Ўзбекистонда ўтказган ёшлик чоғларини мангу ёдда сақлайди.

...Удвал бир қатор асарларини Лотин

Америкаси аёлларига бағишлаган. Унинг «Ярқираган юлдузлар», «Гул» қиссалари, «Тақдир» романи ўз ватанида аллақачон китобхоналар олдига сазовор бўлган. Мўғул революцион халқ партияси саيفига биринчилар қатори аъзо бўлган, номи ривоятга айланган Суҳ-Баторнинг турмуш ўртоғи, ишончли дўсти бир неча йил мўғул хотин-қизлари ташкилотига раҳбарлик қилган атоқли Янжиме, ишлаб чиқариш комбинатининг оддий ишчиси бўлган, кейинчалик Мўғулистон Буюк Халқ Хурали раисининг ўринбосари лавозимига бўлган йўлни босиб ўтган Гунжилам ҳақида ҳам ажойиб ҳикоялар ёзган.

Удвал Сономин — мўғул хотин-қизлари қўмитасининг раиси, мўғул халқ революцион партиясининг Марказий Қўмитаси аъзоси ҳамда Буюк Халқ Хурали раёсати аъзоси, Мўғулистон Ёзувчилар уюшмаси котиби каби вазифаларни адо этган. У Суҳ-Батор ордени билан илк бор мукофотланган мўғул хотин-қизларидандир. У жамоат аъзоби, шунингдек Жаҳон Тинчлик Кенгашининг Фредерик Жолио-Кюри номидаги мукофотини олган ҳамда «Нилуфар» мукофоти билан тақдирланган.

Уни ўз элида Удвал-гуай деб ҳурмат қилишади. У оддий мўғул халқининг қувончига ҳам, қайғу, гам-гуссасига ҳам тенг шерик, ёшларнинг маслаҳатчиси ва акралмас дўстидир.

Ярим кеча, Улан-Батор шаҳрининг сонсиз юлдузлари кўкда шуъла сочди. Шаҳар уйқуда, бироқ Удвал хонадони деразасининг ёруғи ҳали ўчмаган. Чунки, Удвалнинг меҳнат вақти ҳали давом этмоқда. У ҳар кунини, ҳар тунини тинимсиз меҳнат қилишга бағишлайди. Шунинг учун ҳам унинг юлдузи балинд ва порлоқ.

Қидирбой Тўлабоев тайёрлаган.

ТИЖОРАТ КАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ЎЗБЕКИСТОН
ДАВЛАТ
ЦИРКИДА

(Ҳадра майдони)
БИРИНЧИ МАРТА
1993 йил 24 февралдан
«МОСКВА — ЖАНУБИЙ АМЕРИКА — МОСКВА»
Москва лилпутлар циркининг
Гастроллари

ДАСТУРДА:

ҲАВО ГИМНАСТИКАЧИЛАРИ, МУАЛЛАҚВОЗ (эквилибрист)лар, ХУҚАВОЗ (жонглер)лар, АКРОБАТЛАР, ВЕЛОСИПЕДЧИ ФИГУРИСТЛАР, ХАЛҚА УЙИНЛАРИ, УРГАТИЛГАН ИТЛАР, БУҒМА ИЛОНЛАР БИЛАН ОЛИШУВ, ШУНИНГДЕК, «МАСХАРАБОЗЛАРНИНГ ЧИКИШЛАРИ НАМОЙИШ ЭТИЛАДИ».

Томошалар соат 17.00 да, шанба кунлари — 14, 17.00 да; якшанба кунлари — 11, 14, 17.00 да бошланади.

Касса соат 10 дан 18.00 гача ишлайди. Оммавий талабномалар қабул қилинади. Қишлоқ жойларидан тушган талабномалар буйича навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади. Фойеда шошилинч сураткашлик устaxonас бор.

ХОНАГА 35 ёшлар атрофида бола кўтарган жувор кнриб келди. Кўзлари йиғна қизарган, Жаҳоний опа унинг ҳолатидан масаланинғ жиддий эканлигини дарров тушунди. Уни курсига ўтказиб бир пиёла чой берди. Аёл ўзини босиб олгач, Жаҳоний опа аҳволини сурштирди.

— Бўлди, тоқатим тоқ бўлди. Ажрашаман. Худо олсин бунақа эркакни, — деб яна йиғлаб юборди. — Уй-рўзгор билан иши йўқ. Хоҳлаган пайтда келади. Ичган кунни уйда жанжал. Ҳар сафар инсофга келиб қолар деб чидадим. Лекин утармайдиганга ўхшайди. Энди кетмасам бўлмайди. Болам сал каттароқ бўлсин, ишга тушаман. Учта болани боқиб оларман.

— Ҳай, ҳай жоним синглим, ундай деманг-е, учта боламанг бор-а. Шошманг, акралаш бўлса қочмас. Фақат, сиз бир нарсани ўйланг — деди Жаҳоний опа босиқлик билан, — бир-бирдан ширин учта болани ота меҳрига зор қилиб қўясиз.

Болаларингизнинг бахтини келтириб қилманг, ўргилай. Биламан, сизга оғир. Сиз сабрил бўлинг, яхши гапиринг, тилингни ширин қилинг. У ўзгаради. Шунда ҳаммаси яхши бўлиб кетади. Мана мени айтди дейсиз.

Аёл уйдан анча енгил тортиб чиниб кетди. Жаҳоний опанинғ ҳам кўнгли хохирнам бўлди. Ҳар қолда бир кўнглисизлигини олдин олсин. Бир ойлардан кейин уша аёл яна келди. Жуда хурсанд.

Лади, У юриб кетишига ишонарди. Қўлгитаяқ билан юра бошлади ҳам. Шу кўйи мактабга қатнади, 9-синфда ўқитганда яна йиқилди. Шундан кейин уни республика майиб-мажруҳларни даволаш институтида операция қилишди. Жаҳоний оса тақдирга тан бермади. Яшаш учун курашди. Мактабда жуда яхши ўқиди. Сўнгра

жуда севиб, ардоқлайди. Ҳар бир ишни у билан бамаслаҳат қилишди. Катталар уни ўз қизидай, тенгқурлари дугонасидай, ёшлар опасидай кўради.

Умр кўз очиб юмгунча ўтиб, Жаҳоний опа ҳам 45 ёшга ошалаб кўйибди. Лекин унинг ҳали қилиб улгурмаган ишлари бор талай. Орау-умидлари ҳам бир

— Яхшилар фазилати

Одамларга кераклигини биледи

Одамларга кераклигини биледи

Одамларга кераклигини биледи

педагогика ҳамда маданият институтларини тамомлади. Шаҳарнинг элитаридаги мактабдаги ўқитиш тажрибаси унинг қўлини тиклади. Ҳали мактабда ўқитиб юрган пайларидидаёқ онаси — Марзия аядан миллий кўнарманлик чилик турлардан бўлган нашта, тул, қурок, шунингдек кўйлак тикишни ўрганди.

Иши пиний, пухта бўлганлиги учун мижозлари, буюртмачилари жуда кўп эди.

1970 йилда Жаҳоний опанинғ бошига яна бир қуфат тушди. Отаси оламдан ўтиб, онасининг вига кнриб, уйга бош бўлиш унинг зиммасига тушди. Чебарнинг қилиб топган пулга уч синглисини турмушга узатди. Онасига уй ишларида ёрдамлашди. Бундан ташқари 8 йил Ҳамаза район маданият уйи қошидаги тикувчилик тўғарини бошқарди.

Жаҳоний опанинғ ўзи жуда хоҳласа-да бўш вақти нама бўлади. Шундай пайларда у китоб мутолаа қилишни яхши кўради. Ўзбек адабиётини яхши билиш билан бирга, чет эл адабиётини ҳам озми-кўпми хабардор. Бу борада бемалол баҳе юрита олади. Жаҳоний опа уйда тикувчилик қилишдан ташқари Ҳамаза районидидаги «Умид» маҳалла комитетининг котибаси ҳамдир. Маҳалла аҳли уни

ФИЗИК олим Альберт Эйнштейн инсоннинг ижодкорлик фаолияти тўғрисида гапириб, «Агар инсон 30 ёшга эътиборга лойиқ бирор нарса ихтиро қила олмаса, ундан кейин ҳеч нарса қила олмайди», деган эди.

А. Эйнштейннинг ўзи 26 ёшида исбийлик назарияси ҳақидаги фикрларини чоп эттирган. Табиатшунос олим Чарльз Дарвин ҳам 30 ёшга етмасдан

қичига 35—55 ёшлар орасида эришганлар.

Баъзи тадқиқотчилар бир қатор соҳаларда инсоннинг ёши улғайиши билан ижодкорлик фаолиятининг сусайиш сабабларини аниқлашга ҳаракат қилганлар. Бундан тахминан 100 йил аввал психолог Бюит, инсон фаолиятининг маҳсулдорлиги организм кучи ва тажрибаси билан боғлиқ эканлигини исботлашга ҳаракат қилган.

У инсон ана шу икки хусусиятга етарли равишда эга бўлганида ижодкорлик фаолияти юқори даражада натижа беради. Катта ёшдаги кишиларда куч-қувватнинг, ёшларда эса тажрибанинғ кам бўлиши сабабли уларнинг фаолиятлари юксак ижодкорлик маҳсулдорлиги пайдо қилмайди, деган. Ҳозирги замон психологлари эса Бюитнинг фикри но-тўғри эди, дея одамларда ишонч пайдо қилинлар. Улар шахсининг асосий ихтиро этиш қобилияти йиллар давомида кўпм ўзгармайди, лекин баъзи кенса кишиларда бир қанча сабабларга кўра ижодкорлик қобилияти камайд, дейишган.

Америкалик психолог Семинтон ижодкорликка яна бошқача фикр билдирган. Яъни, шахсининг ёши билан алоқали ижодкорлик даражаси у ҳал қилмаган масалага боғлиқдир. Масалан, шорда ўзига хос янги йўналиш 5 йил ичида такомиллашган. Лекин, тиббиёт соҳасида илмий тадқиқот олиб бораётган олимга эса янгилик ихтиро қилиш учун кўпроқ вақт керак бўлади.

К. Семинтоннинг назарияси қариб қолдим деб ўйлаётган ижодкор кишиларда катта умид пайдо қилиши мумкин.

(«Садо», «Америка овози» радиостанцияси эшиттиришлари асосида).

Уммас МИРЗАЕВА, Ўзбекистон Санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий тадқиқот институтининг шовқин ва вибрация лабораториясининг мудири, тиббиёт фанлари номзоди.

* Бу—қизиқ

ЁШ ВА ИСТЕЪДОД

Одатда фақат яхшилик қилган, кўнглида гувор бўлмаган, ҳаммаша эзгулик уруғини соғанларни ҳақиқий инсонлар дейишади. Жаҳоний опа ҳам худди ана шундайлар сирасига кирди.

Одатда фақат яхшилик қилган, кўнглида гувор бўлмаган, ҳаммаша эзгулик уруғини соғанларни ҳақиқий инсонлар дейишади. Жаҳоний опа ҳам худди ана шундайлар сирасига кирди.

Назира СОДИҚОВА.

СУРАТДА: Жаҳоний Ра-сулбекова.

Андрей Пинненко сурати.

организм формаси эволюцияси назариясини такомиллаштирган. Ана шунга ўхшаш ҳоллар кўплаб ёзувчи, шоир, мусиқа, математик, физикларнинг ижодий фаолиятига ҳам кузатишган. Бундай юксак даражада ривожланган истеъдод эгаллари инсон ақл-заковати тараққийнинг салтанати ҳисобланган нодир тафаккур фаолиятининг натижасига жисми умр таъозолари сабабли толиқмаган вақтда эришар экан. Лекин, уни бутунлай тўғри деб ҳам бўлмайди. Кузатувлар шунини кўрсатадики, ёзувчилар, тиббиёт олимлари, муҳандислар ихтирочилик фаолиятининг юқори бос-

қичига 35—55 ёшлар орасида эришганлар.

Баъзи тадқиқотчилар бир қатор соҳаларда инсоннинг ёши улғайиши билан ижодкорлик фаолиятининг сусайиш сабабларини аниқлашга ҳаракат қилганлар. Бундан тахминан 100 йил аввал психолог Бюит, инсон фаолиятининг маҳсулдорлиги организм кучи ва тажрибаси билан боғлиқ эканлигини исботлашга ҳаракат қилган.

У инсон ана шу икки хусусиятга етарли равишда эга бўлганида ижодкорлик фаолияти юқори даражада натижа беради. Катта ёшдаги кишиларда куч-қувватнинг, ёшларда эса тажрибанинғ кам бўлиши сабабли уларнинг фаолиятлари юксак ижодкорлик маҳсулдорлиги пайдо қилмайди, деган. Ҳозирги замон психологлари эса Бюитнинг фикри но-тўғри эди, дея одамларда ишонч пайдо қилинлар. Улар шахсининг асосий ихтиро этиш қобилияти йиллар давомида кўпм ўзгармайди, лекин баъзи кенса кишиларда бир қанча сабабларга кўра ижодкорлик қобилияти камайд, дейишган.

Америкалик психолог Семинтон ижодкорликка яна бошқача фикр билдирган. Яъни, шахсининг ёши билан алоқали ижодкорлик даражаси у ҳал қилмаган масалага боғлиқдир. Масалан, шорда ўзига хос янги йўналиш 5 йил ичида такомиллашган. Лекин, тиббиёт соҳасида илмий тадқиқот олиб бораётган олимга эса янгилик ихтиро қилиш учун кўпроқ вақт керак бўлади.

К. Семинтоннинг назарияси қариб қолдим деб ўйлаётган ижодкор кишиларда катта умид пайдо қилиши мумкин.

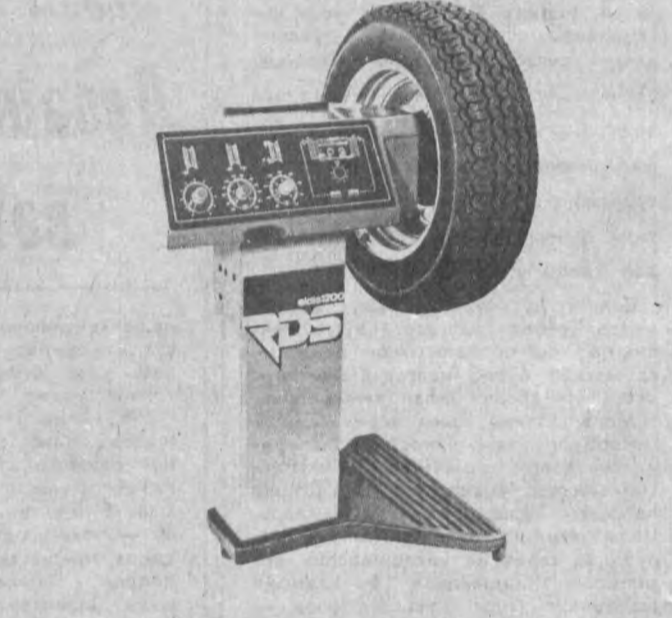
(«Садо», «Америка овози» радиостанцияси эшиттиришлари асосида).

Уммас МИРЗАЕВА, Ўзбекистон Санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий тадқиқот институтининг шовқин ва вибрация лабораториясининг мудири, тиббиёт фанлари номзоди.

Уммас МИРЗАЕВА, Ўзбекистон Санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий тадқиқот институтининг шовқин ва вибрация лабораториясининг мудири, тиббиёт фанлари номзоди.

КОРХОНА

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ ОМБОРДАН АВТОСЕРВИС УЧУН ҚУЙИДАГИ МАХСУС АВТОСКУНАЛАРНИ СОТАДИ:

Станок балансировочный «eldis-1200».

Мувоозантлаш дастгоҳи;

шиналарни ўрнатиш ва бўшатиб олиш мосламаси;

филиракларнинг жойлашувини ростловчи кўтаргичсиз стэнд;

шиналарни хом резинка ёрдамида таъмирлаш (вулканизациялаш) мосламаси;

энг аъло (супер) асбоб;

зарядлаш-қувватлантириш қўрғалмаси;

патронсиз электр парма (дрель);

гидравлик исканжа;

гидравлик усулда шиналарни ўрнатиш ва бўшатиб олиш мосламаси;

тўрт устули кўтаргич;

икки устули кўтаргич;

пайвандлаш аппарати.

Тўлов усули — турлича. Олдиндан 100 фонд ҳақ тўланади. Тошкент шаҳридан буюртманинғ ўзи олиб кетади.

Мулоқот телефонлари: 34-25-81, 34-66-44.

Манзил: 700099, Тошкент шаҳри, Амр Темур кўчаси, 118-уй, 607-хона, «Шахристон» бека-ти (янги телемунора ёнида).

ДОИМИЯ ИШГА

муаллифлик ҳуқуқи билан таниш ва корхонадаги амалий иш тажрибасига эга бўлган ҳамда ўзбек ва рус тилларини биладиган МАЛАКАЛИ ХУҚУҚ-ШУНОС; матбаа ускуналаридан хабардор бўлган МЕХАНИК-МУҲАНДИС

ТАКЛИФ ЭТИЛАДИ

Қуйдаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Телефон 33-80-83.

Собир Раҳимов район халқ таълими бўлими ва 22-мактаб жамоаси педагогика фанлари номзоди Я. Абдуллаевга умр йўлдош, ўқитувчилар У. Юсупова, Ш. Йўлдошева, М. Икромова, З. Исмаиловага волидалари Санобар РАҲМАТОВАНИНГ вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдирди.

«ОРЗУ» номли Тошкент чарм-ағторлик ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш инара корхонаси жамоаси шу корхонанинг бош раҳбари А. А. Абдурахмоновга волидаси АБДУРАҲМОНОВА Тожиниса УМАР қизининг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилди.

Муромцево район марказидаги Николай Александрович ва Людмила Владимировна Ивланинчилар онлас. 1989 йили учта болалари бўлган қолда улар яна еттига фарзандини ўз оналарига қабул қилдилар.

СУРАТДА: Калашинчиларнинг катта ва аҳли онлас.

○ Россия Федерацияси алоқа вазирилик табиат муҳофазасига бағишланган почта блокнини чиқарди.

СУРАТДА: янги почта блокни.

[РАТА—ТАСС суратлари].

ОҚШОМХОНЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошкент оқшоми» газетасининг навбатдаги сонини 11 февралда чиқарди.

ОХРАНА ПРИРОДЫ—АКТУАЛЬНАЯ ТЕМА ФИЛАТЕЛИИ

Муассислар: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Манзил: Тошкент шаҳри, М. Гаспаров кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар кунни ўзбек тилида чиқарди.

Телефонлар: хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари буйича 32-81-42, 32-53-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарларини аниқ ва тўғридан тўғри жавобгарлик уларини берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашрийт-матбаатчилик концернининг босмахонаси.